

ประเทศไทย: ยุติการดำเนินคดีกับนักข่าว “ภูเก็ตหวาน” และยกเลิกกฎหมายหมิ่นประมาททางอาญา

รัฐบาลไทยต้องยุติการดำเนินคดีกับนักข่าวทั้งสองคนที่ได้ถูกยกฟ้องในข้อหาหมิ่นประมาทกองทัพเรือไทยในวันนี้และต้องยกเลิกกฎหมายหมิ่นประมาททางอาญาทันที คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (ไอซีเจ) กล่าวในวันนี้

นักข่าวสองคนของ “ภูเก็ตหวาน” สำนักข่าวออนไลน์ อลัน มอริสันและชุติมา สีดาเสถียร ถูกตั้งข้อหาหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญาและ กระทำฝ่าฝืนมาตรา 14(1) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ

"คำพิพากษาวันนี้เป็นการยืนยันสิทธิของนักข่าวในประเทศไทยในการแสดงออกถึงความคิดเห็นของตนโดยอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบางครั้งนักข่าวต้องวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการวิจารณ์ดังกล่าวนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ" นายคิงสลีย์ แอบบอต ที่ปรึกษากฎหมายระหว่างประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของไอซีเจ ซึ่งเป็นผู้สังเกตการณ์ในคดีกล่าว "คำพิพากษาในวันนี้ไม่เพียงแต่ทำให้นักข่าวทั้งสองคนโล่งใจ เนื่องจากอาจต้องเผชิญกับโทษจำคุกสำหรับการทำหน้าที่ของตนเท่านั้น แต่ยังเป็นการทำให้นักข่าวคนอื่นๆ ที่ติดตามคดีนี้ด้วยความกังวลได้โล่งใจด้วยเช่นกัน เนื่องจากการตัดสินคดีนี้อาจส่งผลกระทบต่อข้อจำกัดของการทำงานในฐานะสื่อมวลชน

ทั้งนี้ อัยการยังมีระยะเวลา 30 วันในการอุทธรณ์คำพิพากษา

"ข้อหาที่นักข่าวทั้งสองคนถูกฟ้องนั้น ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ประเทศไทยจากนานาชาติอย่างรุนแรง และส่งผลเสียต่อชื่อเสียงของประเทศมากกว่าเนื้อข่าวในบทความใดๆ ของภูเก็ตหวานเสียอีก" นายแอบบอตกล่าว "อัยการต้องใช้ความระมัดระวังกับคำพิพากษานี้และยุติการดำเนินคดีโดยไม่อุทธรณ์คำพิพากษาต่อไป "

กองทัพเรือไทยได้แจ้งความร้องทุกข์ว่านักข่าวได้หมิ่นประมาทตนเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 โดยนักข่าวทั้งสองได้อ้างหีบยกย่อหน้าจากบทความของสำนักข่าวรอยเตอร์สที่ได้รับรางวัลพูลิเซอร์ที่กล่าวหาว่า "กองกำลังทางเรือของไทย") Thai naval forces) นั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

การอ่านคำพิพากษาในวันนี้ ศาลจังหวัดภูเก็ตได้ตัดสินในข้อหาหมิ่นประมาทว่า นักข่าวทั้งสองคนได้อ้าง/หีบยกข้อมูลจากแหล่งข่าวสำนักข่าวรอยเตอร์ซึ่งเขาเชื่อว่ามีที่น่าเชื่อถือ ในส่วนข้อหาตาม

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ ศาลเห็นว่าข้อมูลที่นำมาเผยแพร่ ไม่ใช่ “ข้อมูลคอมพิวเตอร์เท็จ” และไม่ใช่ข้อมูลที่อาจ “เป็นเหตุให้ทำลาย” ความมั่นคงของชาติซึ่งเป็นองค์ประกอบของมาตรา 14(1) ศาลยังตั้งข้อสังเกตว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ ไม่ได้มีเจตนารมณ์ที่ครอบคลุมถึงข้อกล่าวหาเรื่องหมิ่นประมาท

“ประเทศไทยต้องยกเลิกกฎหมายหมิ่นประมาททางอาญาในการรับรองว่าโทษทางอาญาเป็นวิธีที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดการต่อการทำลายชื่อเสียง” นายแอบบอตกล่าว “ประเทศไทยควรจะปฏิรูปกฎหมายด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ ให้มีคำจำกัดความของวัตถุประสงค์ในการใช้ที่แน่ชัดและมีขอบเขตที่ไม่มุ่งหมายไปในทางจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก”

ความเป็นมา

ตามข้อบทที่ 19 แห่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีนั้น ให้การรับรองสิทธิในเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งรวมถึงสิทธิในการสื่อสารข้อมูลด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติซึ่งติดตามการปฏิบัติตาม ICCPR ของรัฐภาคี ได้แสดงความกังวลในการนำกฎหมายหมิ่นประมาทไปใช้ในทางที่ผิดโดยการกำหนดให้เสรีภาพในการแสดงออกเป็นความผิดทางอาญาและได้กล่าวไว้ว่ากฎหมายดังกล่าวไม่ควรนำมาใช้เมื่อการแสดงออกนั้นปราศจากเจตนาร้ายและเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งยังให้ความชัดเจนว่าโทษจำคุกไม่ใช่โทษที่เหมาะสมสำหรับข้อหาหมิ่นประมาท

ไอซีเจ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คณะผู้แทนพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก และองค์กรเจ้าหน้าที่ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนอื่นๆ รวมทั้งรัฐบาลประเทศต่างๆ ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เห็นว่ากฎหมายหมิ่นประมาททางอาญาควรได้รับยกเลิกเนื่องจากกฎหมายดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักเสรีภาพในการแสดงออก อีกทั้งการลงโทษทางอาญาเป็นวิธีที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการคุ้มครองการถูกทำลายชื่อเสียงและก่อให้เกิดอุปสรรคอย่างร้ายแรงในการใช้การแสดงออกอย่างเสรี

ประเทศไทยถูกวิจารณ์ในเดือนพฤษภาคม 2557 ที่ผ่านมา เมื่อคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมานได้แสดงความกังวลถึง “มีการกล่าวหาจำนวนมากและอย่างสม่ำเสมอว่ามีการกระทำตอบโต้และคุกคามอย่างร้ายแรงต่อนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ผู้สื่อข่าว ผู้นำชุมชน และครอบครัวของเขา รวมถึงการโจมตีทางวาจาและทางกายภาพ การบังคับบุคคลให้สูญหาย และการฆ่านอกระบบ เช่นเดียวกับการขาดการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการสอบสวนคดีตามข้อกล่าวหาเหล่านั้น”

คณะกรรมการได้เสนอแนะให้ประเทศไทย “ควรจะใช้มาตรการที่จำเป็นทั้งหมดเพื่อ ก) ดำเนินการหยุดการกระทำที่เป็นการข่มขู่และโจมตีนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ผู้สื่อข่าว และผู้นำชุมชนทั้งหลาย และ ข) ดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นระบบต่อกรณีการคุกคาม ข่มขู่ และโจมตีต่างๆ เพื่อที่จะดำเนินคดีและลงโทษผู้กระทำความผิดและให้การรับรองการเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้เสียหายและครอบครัวของเขา”

ข้อมูลเพิ่มเติม:

[ประเทศไทย :หยุดการดำเนินคดีกับผู้สื่อข่าวสำนักข่าวภูเก็ตหวานสำหรับการรายงานข่าวเกี่ยวกับวิกฤติการณ์ค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา](#)

[การพิจารณาคดีภูเก็ตหวาน : เงื่อนไขของการดำเนินคดีเสรีภาพในการแสดงออก](#)

ติดต่อ

นายคิงสลีย์ แอบบอต ที่ปรึกษาทนายระหว่างประเทศของไอซีเจ (กรุงเทพฯ)

โทร. :+66 944701345, e-mail: kingsley.abbott@icj.org